**NORAKSTS**
Lieta Nr.C33650817,
C-1923-18/3
ECLI:LV:RIRT:2018:0309.C33650817.3.S

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Rīgā 2018.gada 9.martā

Rīgas rajona tiesa šādā sastāvā
tiesnese I.Čudina,
ar sekretāri E.Simoņenko,
atklātā tiesas sēdē izskatot MSIA "Dimora" prasību pret /pers. C/ par naudas līdzekļu piedziņu,

**konstatēja**

2017.gada 11.decembrī Rīgas rajona tiesā prasītājs MSIA "Dimora" cēla prasību pret atbildētāju /pers. C/ par naudas līdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar Jēkabpils rajona tiesas 2017.gada 15.marta spriedumu pasludināts prasītāja maksātnespējas process, par administratori iecelta sertificēta administratore Aivita Melcere, sertifikāta Nr. 00556, prakses vieta Skolas iela 30-2, Rīga.

Atsaucoties uz Maksātnespējas likuma 65.pantu, norādīts, ka saskaņā ar Uzņēmumu reģistra pieejamo informāciju atbildētāja bija prasītāja valdes locekle laikā no 2012.gada 7.decembra līdz 2016.gada 24.augustam.

Ar 2017.gada 20.marta administratores lēmumu tajā skaitā atbildētāja tika noteikta par parādnieka pārstāvi prasītāja maksātnespējas procesa lietā.

Apzinot administratorei iesniegtos prasītāja grāmatvedības dokumentus, administratore konstatēja, ka saskaņā ar: prasītāja valdes locekles – atbildētājas lietā, 2010.gada 19.aprīļa rīkojumu Nr.2010/04-19-02 atbildētāja tika nozīmēta veikt prasītājam kasiera pienākumus; prasītāja grāmatvedības konta apgrozījumu sarakstiem (izvērstā forma konta grupai Nr.26) par periodiem 01.11.2016.-30.11.2016., 01.12.2016.-31.12.2016., 01.02.2017.-28.02.2017., 01.03.2017.-31.03.2017. – prasītāja kasē bija naudas līdzekļi EUR 26'812.11 apmērā; prasītāja grāmatvedības konta apgrozījumu sarakstu par periodu 01.11.2016.-30.11.2016., 01.12.2016.-31.12.2016., 01.01.2017.-31.01.2017., 01.02.2017.-28.02.2017., 01.03.2017.-31.03.2017. – prasītāja kasē bija naudas līdzekļi EUR 26'812.11 apmērā; prasītāja grāmatvedības konta 2610 izdruka per periodu 01.12.2016.-31.12.2016. ar nosaukumu "Kase par 2016.gada 31.decembri" – prasītāja kasē uz 31.12.2016. bija naudas līdzekļi EUR 26'812.11 apmērā.

Atsaucoties uz likumu "Par grāmatvedību" 2.panta pirmo un otro daļu, tiek norādīts, ka norādītajos un prasības pieteikumam pielikumā pievienotajos prasītāja grāmatvedības dokumentos, t.i. grāmatvedības konta izdrukās, ir atspoguļota patiesa informācija.

Taču vienlaikus secināms, ka atbildētāja bija atbildīga par kasi, tajā skaitā, par tajā esošajiem naudas līdzekļiem. Ievērojot to, ka administratores rīcībā nav dokumentu, kas apliecinātu to, ka pēc minētā rīkojuma par prasītāja kasi būtu atbildīga kāda cita persona, prezumējams, ka līdz pat prasītāja maksātnespējas procesa pasludināšanas dienai atbildētāja bija atbildīga par prasītāja kasē esošajiem naudas līdzekļiem.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 70.panta otro daļu parādnieka pārstāvis ar pieņemšanas un nodošanas aklu nodod administratoram visu parādnieka mantu, organizatoriskos, personāla un grāmatvedības dokumentus, rīkojumus, izziņas, pārskatus un saraksti, kā arī parādnieka zīmogu un spiedogu administratora noteiktajā termiņā, kas nevar būt īsāks par trim dienām un garāks par 10 dienām pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas. Parādnieka pārstāvja pienākums ir sagatavot nododamās parādnieka mantas un dokumentu sarakstu. Parādnieka pārstāvis dokumentus administratoram nodod, sakārtojis tos atbilstoši lietvedības noteikumiem.

2017.gada 28.martā ar parakstu pret saņemšanu atbildētāja saņēma sākotnējo pieprasījumu, kurā, pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 70.panta otro daļu, tika lūgts nodod administratorei visu parādnieka mantu (tajā skaitā naudas līdzekļus) organizatoriskos, personāla un grāmatvedības dokumentus.

2017.gada 18.jūlijā administratore nosūtīja pieprasījumu uz atbildētājas elektronisko pasta adresi, lūdzot iesniegt pieprasījumā norādītos dokumentus, kā arī nodot administratorei saskaņā ar parādnieka pārstāvju sniegto informāciju uz 2017.gada 15.martu kasē esošos naudas līdzekļus EUR 26'812.11 apmērā.

2017.gada 16.augustā, ievērojot to, ka atbilde uz pieprasījumu nav bijusi saņemta, administratore nosūtīja atkārtotu pieprasījumu.

Līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai atbildētāja nav nodevusi administratorei saskaņā ar grāmatvedības dokumentiem prasītāja kasē esošos naudas līdzekļus EUR 26'812.11 apmērā, kā arī nav sniegusi atbildes uz administratores pieprasījumiem.

Atsaucoties uz Civillikuma 2389.pantu, tiek norādīts, ka Civillikuma 2389.pantā noteiktā prasījuma izlietošana ir iespējama tad, ja priekšmets no prasītāja mantas bez tiesiska pamata ir nonācis atbildētāja mantā, un nav nozīmes tam, kādā veidā šī pāreja uz atbildētāja mantu ir notikusi. Prasītājam ir jāpierāda atprasāmā priekšmeta sākotnējā atrašanās viņa mantā un tas, ka šis priekšmets atrodas atbildētāja mantā bez tiesiska pamata.

Atbildētāja, būdama prasītāja valdes locekle un atbildīgā persona par prasītāja kasi un tajā esošajiem naudas līdzekļiem, kura tostarp, pamatojoties uz administratores lēmumu, tika iecelta par parādnieka pārstāvi maksātnespējīgā prasītāja maksātnespējas procesā, atbilstoši Maksātnespējas likuma 70.panta otrajai daļai nav nodevusi administratorei prasītāja kasē esošos naudas līdzekļus, kas tika konstatēti uz prasītāja maksātnespējas procesa pasludināšanas dienu. Starp administratores rīcībā esošajiem prasītāja grāmatvedības dokumentiem nav dokumentu, kas pamatotu kasē esošo naudas līdzekļu izlietojumu. Lai arī pirms prasītāja maksātnespējas procesa pasludināšanas atbildētāja bija atbildīga par prasītāja kasi, šobrīd atbildētājai nav nekāda pamata paturēt prasītājam piederošos naudas līdzekļus, kā rezultātā secināms, ka pie atbildētājas atrodas prasītāja naudas līdzekļi bez jebkāda tiesiska pamata un šie naudas līdzekļi ir atmaksājami prasītājam.

Ievērojot minēto, prasītājam ir tiesības prasīt, bet atbildētājai ir pienākums atgriezt prasītājam tam piederošos naudas līdzekļus EUR 26'812.11

apmērā.

Papildu naudas līdzekļu atmaksai atbildētājai ir pienākums veikt likumisko procentu samaksu.

Atsaucoties uz Civillikuma 1753., 1756.pantu, 1759.panta 2.punktu, 1765.panta pirmo un trešo daļu, tiek norādīts, ka atbilstoši Maksātnespējas likuma 70.panta otrajai daļai atbildētājai bija pienākums nodot administratorei prasītāja mantu ne vēlāk kā 10 dienu laikā no maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas. Ievērojot to, ka maksātnespējas process tika pasludināts 2017.gada 15.martā, secināms, ka atbildētājai bija pienākums nodot tās rīcībā esošos naudas līdzekļus līdz 2017.gada 25.martam.

Atbildētājai ir pienākums atmaksāt prasītājam likumiskos procentus EUR 1128.31 apmērā par svešas naudas lietošanu, kas aprēķināts kā 6 % par kavētām 257 dienām no pamatparāda, skaitot no 2017.gada 26.marta līdz 2017.gada 7.decembrim.

Vadoties no Maksātnespējas likuma 65.panta 8.punkta, 70.panta otrās daļas, Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punkta, 93.panta pirmās daļas, 137.panta pirmās daļas, 138.panta pirmās daļas 1, 2. un 3.punkta, 138.panta trešās un piektās daļas, 142.panta pirmās daļas, Civillikuma 1753., 1756.panta, 1759.panta 2.punkta, 1765.panta pirmās un trešās daļas, 2389.panta, tiek lūgts tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam naudas līdzekļus EUR 27’940.42 apmērā, kas sastāv no galvenā prasījuma EUR 26’812.11 un blakus prasījuma EUR 1128.31; noteikt prasītājam tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus.

Par celto prasību atbildētāja rakstveida paskaidrojumus nav sniegusi.

Tiesas sēdē prasītāja administratore celto prasību uzturēja pilnā apmērā uz tajā norādītajiem pamatiem un motīviem, lūdzot to apmierināt.

Uz tiesas sēdi atbildētāja nebija ieradusies. Tiesā saņemts atbildētājas iesniegums, kurā lūdz lietu izskatīt lietu bez atbildētājas klātbūtnes.

Ņemot vērā, ka par tiesas sēdi paziņots likumā noteiktā kārtībā, tiesa atrada par iespējamu lietu skatīt bez neieradušos personu klātbūtnes.

**Noklausījusies tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma.**

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 65.panta 6.punktu, pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas administrators atgūst debitoru parādus un veic tiesiskas darbības citas parādnieka mantas atgūšanai.

Lietā noskaidrots, ka atbildētāja bija prasītāja valdes locekle laikā no 2012.gada 7.decembra līdz 2016.gada 24.augustam un ar administratores 2017.gada 20.marta lēmumu tajā skaitā atbildētāja tika noteikta par parādnieka pārstāvi prasītāja maksātnespējas procesa lietā.

No lietai pievienotā prasītāja 2010.gada 19.aprīļa rīkojuma Nr.2010/04-19-02 redzams, ka par kasiera pienākumu pildīšanu pamatojoties uz likuma “Par grāmatvedību” 15.panta pirmo daļu un Ministru kabineta noteikumiem Nr.584 “Kases operācijas uzskaites noteikumi” nozīmēta atbildētāja veikt kasiera pienākumus sabiedrībā. Savukārt rīkojuma 2.punkts noteic atbildīgajai personai pienākumu ievērot Ministru kabineta noteikumus Nr.584 “Kases operācijas uzskaites noteikumi”.

Saskaņā ar likuma “Par grāmatvedību” 2.panta pirmo daļu uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī (turpmāk — saimnieciskie darījumi). Grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Likuma “Par grāmatvedību” 2.panta otrā daļa paredz, ka grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai. Grāmatvedībai ir jānodrošina ieņēmumu un izdevumu norobežošana pa pārskata periodiem.

No lietai pievienotajiem prasītāja kontu apgrozījumu sarakstiem (izvērstā formā konta grupa Nr.26) redzams, ka par periodiem 01.11.2016.-30.11.2016., 01.12.2016.-31.12.2016., 01.02.2017.-28.02.2017., 01.03.2017.-31.03.2017. – prasītāja kasē bija naudas līdzekļi EUR 26812.11 apmērā (lietas 20.-23.lapa).

No lietai pievienotajiem prasītāja kontu apgrozījumu sarakstiem redzams, ka par periodu 01.11.2016.-30.11.2016., 01.12.2016.-31.12.2016., 01.01.2017.-31.01.2017., 01.02.2017.-28.02.2017., 01.03.2017.-31.03.2017. – prasītāja kasē bija naudas līdzekļi EUR 26812.11 apmērā (lietas 24.-33.lapa).

No lietai pievienotās prasītāja grāmatvedības konta 2610 izdrukas per periodu 01.12.2016.-31.12.2016. ar nosaukumu “Kase par 2016.gada 31.decembri” redzams, ka prasītāja kasē uz 31.12.2016. bija naudas līdzekļi EUR 26812.11 apmērā.

Ievērojot likuma "Par grāmatvedību" 2.panta pirmajā un otrajā daļā noteikto, tiesa uzskata, ka nav pamata apšaubīt norādītajos grāmatvedības dokumentos norādītās informācijas patiesumu.

Maksātnespējas likuma 70.panta otrā daļa paredz parādnieka pārstāvim pienākumu ar pieņemšanas un nodošanas aktu nodod administratoram visu parādnieka mantu, organizatoriskos, personāla un grāmatvedības dokumentus, rīkojumus, izziņas, pārskatus un saraksti, kā arī parādnieka zīmogu un spiedogu administratora noteiktajā termiņā, kas nevar būt īsāks par trim dienām un garāks par 10 dienām pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas. Parādnieka pārstāvja pienākums ir sagatavot nododamās parādnieka mantas un dokumentu sarakstu. Parādnieka pārstāvis dokumentus administratoram nodod, sakārtojis tos atbilstoši lietvedības noteikumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 2389.pantu, ja kādam ir bez jebkāda pamata kāds priekšmets no otra mantas, tad to var no viņa atprasīt. Attiecībā uz šādu atprasījumu nav nekādas nozīmes, vai tāda priekšmeta iegūšanai nav bijis pamata jau no paša sākuma, jeb vai pamats, kas agrāk ir bijis, vēlāk atkritis.

No prasības pieteikuma izriet, ka administratoram minētie naudas līdzekļi netika nodoti.

Administratore prasības pieteikumā norādīja, ka administratores rīcībā nav dokumentu, kas apliecinātu to, ka pēc prasītāja rīkojuma par prasītāja kasi būtu atbildīga kāda cita persona, līdz ar to, prezumējams, ka līdz pat prasītāja maksātnespējas procesa pasludināšanas dienai atbildētāja bija atbildīga par prasītāja kasē esošajiem naudas līdzekļiem, ko tiesa atrod par pamatotu viedokli, ņemot vērā, ka lietā nav gūti pierādījumi tam, ka 2010.gada 19.aprīļa rīkojums Nr.2010/04-19-02 būtu zaudējis spēku vai kādā citā kārtā būtu iecelts atbildīgais par kasi.

Līdz ar to atbildētājai bija pienākums kasē esošos naudas līdzekļus nodot administratoram. Atbildētāja pierādījumus, kas attaisnotu prasītājam piederošo naudas līdzekļu nenodošanu administratorei, tiesai nav iesniegusi, iebildumus pret celto prasību nav cēlusi.

Pie šādiem apstākļiem apstiprinās Civillikuma 2389.panta norādītais atprasījuma pamats, tādējādi atbildētājai ir pienākums atmaksāt nepamatoti paturētos prasītāja naudas līdzekļus, secīgi ir pamats no atbildētājas prasītāja labā piedzīt pamatparādu 26812.11 *euro* apmērā.

Prasītājs aprēķinājis likumiskos procentus 1128.31 *euro* apmērā par laika periodu no 2017.gada 26.marta līdz 2017.gada 7.decembrim un lūdzis tiesu atzīt tiesības prasītājam saņemt no atbildētājas likumiskos procentus (6% gadā) no prasības pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildes dienai.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1759.panta 1. un 2.punkts paredz, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu un par svešu naudu, kad tās turētājs to lietojis savā labā.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā, bet panta ceturtā daļa paredz, ka procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

Ņemot vērā minēto tiesisko regulējumu, tā kā lietā pierādīts atbildētājas ilgstošs saistību izpildes nokavējums un faktiski prasītajam piederoša kapitāla lietošana, tiesa atrod par pamatotu noteikt prasītājam tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos procentus, kas aprēķināti no 2017.gada 26.marta līdz 2017.gada 7.decembrim 1128.31 *euro*, ievērojot aprēķina pamatotību, kas ietverts prasības pieteikumā (lietas 7.lapa), ko atbildētāja nav apstrīdējusi; savukārt par laika periodu no prasības celšanas tiesā dienas - 2017.gada 11.decembra līdz sprieduma izpildes dienai ir pamats noteikt prasītājam tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no pamatparāda, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punktu, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti administratori prasībās, kas celtas par maksātnespējīgu atzītas personas labā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos, proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Līdz ar to, saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta c)apakšpunktu, no atbildētājas par labu valstij piedzenama valsts nodeva 1185,75 *euro* apmērā, bet saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 7.punktu piedzenama valsts nodeva par prasības nodrošinājuma pieteikumu 139,70 *euro*, kopā 1325,45 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu no atbildētājas par labu valstij ir piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3.19 *euro*.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.$^{1}$pantu, atbildētājam nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97.pantu, tiesa

**nosprieda**

**apmierināt prasību.**

**Piedzīt** no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu MSIA "Dimora", reģistrācijas Nr.40103239220, pamatparādu 26812.11 *euro*, likumiskos procentus 1128.31 *euro*, kopā **27940,42 *euro.***

**Noteikt** MSIA "Dimora", reģistrācijas Nr.40103239220, tiesības saņemt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no pamatparāda summas, skaitot no 2017.gada 11.decembra līdz sprieduma izpildei, nepārsniedzot pamatparāda apmēru.

**Piedzīt** no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu **1325,45 *euro*.**

**Piedzīt** no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **3.19 *euro***.

**Noteikt** termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par piedziņu MSIA "Dimora", reģistrācijas Nr.40103239220, labā, samaksu veikt AS "SEB banka", norēķinu kontā Nr.LV81UNLA0050024656987.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par valsts nodevas piedziņu valsts labā, samaksu veikt saņēmējam: Valsts kase, reģ.Nr.90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva lietā Nr.C33650817, un maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, samaksu veikt saņēmējam Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, kontā Nr.LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lietā Nr.C33650817, un maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – **2018.gada 9.marta**, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijai, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese /paraksts/ I.Čudina

**NORAKSTS PAREIZS**
Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Čudina
Rīgā 2018.gada 9.martā